

NIEUWSBRIEF

Maandelijkse uitgave, editie mei 2016

Nieuws van de Stichting

- **Eumedion herhaalt steun voor beperking aantal risicofactoren in prospectus**

Eumedion heeft nogmaals haar steun uitgesproken voor het voorstel van de Europese Commissie om het aantal risicofactoren dat in de samenvatting van een prospectus mag worden genoemd te beperken tot de vijf belangrijkste en om de risicofactoren te rangschikken op basis van de kans dat een risico zich voordoet en de verwachte impact daarvan. Beleggers krijgen door dit voorstel beter en gemakkelijker inzicht in het risicoprofiel van de desbetreffende onderneming. Dit schrijft Eumedion in haar op 6 mei jl. uitgebrachte statement over het voorstel van de Europese Commissie voor een Prospectusverordening. De Commissie Economische en Monetaire Zaken van het Europees Parlement zal eind deze maand het voorstel bespreken en er volgende maand over stemmen. In het statement herhaalt Eumedion haar bezwaren tegen het voorstel om de vrijstelling van de prospectusplicht voor vervolgemissies 'op te rekken' van 10% naar 20% van het geplaatste kapitaal. Dit voorstel vormt, volgens Eumedion, een onwenselijke uitholling van de beleggersbescherming. Het gehele statement is te downloaden via: <http://bit.ly/1Wc7bUk>.

Uit het bestuur

- Tijdens de vergadering van het Dagelijks bestuur van 27 mei jl. werden o.a. het conceptjaarverslag en de conceptjaarrekening 2015 besproken.

Activiteiten Commissies

- De **Onderzoekscommissie** vergaderde op 12 mei jl. o.a. over het Eumedion-symposium 2016 en over mogelijke onderzoeken naar de percepties over korte- en langetermijngeneigdheid en over de effecten van Eumedion en haar deelnemers in de periode 2006-2016.
- De **PR Commissie** besprak tijdens haar vergadering van 19 mei jl. het conceptjaarverslag 2015, een conceptspeech van de Eumedion-voorzitter ter gelegenheid van het 18de Europese Corporate Governance Congres en besprak een aantal mogelijke 'mediamomenten' in de komende maanden.

Komende activiteiten

- *16 juni 2016, Vergadering Algemeen bestuur.* Op de agenda staan o.a. het conceptjaarverslag en de -jaarrekening 2015 en de AVA-evaluatie 2016.
- *16 juni 2016, 15.30 uur, Vergadering van Deelnemers.* Op de agenda staan o.a. de bespreking van het jaarverslag 2015, de goedkeuring van de jaarrekening 2015 de decharge van het Algemeen bestuur voor zijn taken in boekjaar 2015 en de evaluatie van het jaarverslagen- en AVA-seizoen 2016. Marjan Minnesma (directeur Urgenda) zal een presentatie geven over de implementatie van het klimaatakkoord van Parijs en de urgentie van een energietransitie.

- **AFM krijgt bevoegdheid om bestuurders van beursondernemingen te schorsen**

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) krijgt de bevoegdheid om een bestuurder van een beursgenoteerde onderneming voor ten hoogste drie jaar te verbieden bepaalde functies uit te oefenen. Het moet dan wel gaan om een ernstige overtreding van een bepaling uit de EU-accountantsverordening, zoals een overtreding van de periodieke roulatieplicht van de externe accountant en van de benoemingprocedure van een externe accountant. Dit staat in het wetsvoorstel ter implementatie van de nieuwe Europese accountantsrichtlijn en – verordening. Het wetsvoorstel is op 13 mei jl. door Minister Dijsselbloem (Financiën) bij de Tweede Kamer ingediend. De minister wijst er in de toelichting op dat eenzelfde soort bevoegdheid op dit moment al is toegekend aan de financiële toezichthouders bij ernstige overtredingen door een bestuurder van een bank of een beleggingsonderneming. De bestuursrechtelijke rechtsgang bij een oplegging van deze sanctie biedt, volgens de minister, adequate rechtsbescherming. De Europese accountantsverordening treedt op 17 juni a.s. in werking. Op dezelfde datum dienen EU-lidstaten de nieuwe Europese accountantsrichtlijn in nationale wetgeving te hebben omgezet. Het is zeer de vraag of Nederland deze deadline haalt.

- **PvdA en SP willen sancties bij niet-naleving van streefcijfer over ten minste 30% vrouwelijke bestuurders**

De Tweede Kamerfracties van de PvdA en de SP, alsmede het Tweede Kamerlid Klein, vinden dat grote ondernemingen een sanctie moet worden opgelegd als zij in hun jaarverslag niet uiteenzetten waarom zij niet ten minste 30% vrouwelijke bestuurders en commissarissen hebben. Dit blijkt uit het verslag van de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel over het voortzetten van het wettelijke streefcijfer voor een evenwichtige verdeling van de zetels van het bestuur en de raad van commissarissen (RvC's) van grote ondernemingen. Het verslag is op 2 mei jl. gepubliceerd. Uit het verslag blijkt ook dat de Tweede Kamerfractie van het CDA bang is dat het wetsvoorstel een opmaat is

voor een definitief vrouwenquotum. Het CDA acht dit echter "een paardenmiddel waar de leden van de CDA-fractie zich liever verre van houden". De fractie van de ChristenUnie vraagt zich af of het wetsvoorstel wel bijdraagt aan de verhoging van het aandeel vrouwen in besturen en RvC's. De afgelopen jaren is sprake van een geleidelijke groei, die misschien ook zonder het wettelijke streefcijfer zou zijn gerealiseerd. Het is de verwachting dat het kabinet op korte termijn de nota naar aanleiding van het verslag naar de Tweede Kamer zal sturen.

- **Tweede Kamer bezorgd over mogelijk te late implementatie Europese marktmisbruikregelgeving**

De Tweede Kamer is bezorgd dat Nederland de nieuwe Europese richtlijn marktmisbruik te laat implementeert en dat de AFM dan niet tijdig over het gehele door de Europese wetgever voorgeschreven handhavingsinstrumentarium kan beschikken. Dit blijkt uit het op 20 mei jl. vastgestelde verslag van de Tweede Kamer bij het wetsvoorstel ter implementatie van de Europese verordening marktmisbruik en van de nieuwe Europese richtlijn marktmisbruik. De Europese marktmisbruikregelgeving dient op 3 juli a.s. te zijn geïmplementeerd, maar deze deadline zal waarschijnlijk niet worden gehaald. De Minister van Financien had namelijk veel tijd nodig om het wetsvoorstel op te stellen. De Tweede Kamer vraagt zich in het verslag af of op 3 juli a.s. twee regimes naast elkaar zullen bestaan, namelijk de rechtstreeks werkende marktmisbruikverordening en de nationale marktmisbruikregels op grond van de Wet financieel toezicht. De volksvertegenwoordigers vragen zich ook af hoe de AFM daar dan mee omgaat en of de toezichthouder het uitgebreidere Europese handhavingsinstrumentarium tegen handel met voorwetenschap en tegen marktmanipulatie al kan inzetten. Het is de verwachting dat de Minister van Financien de Tweede Kamer op korte termijn kan antwoorden.

Nieuws uit Brussel

- **Veel reacties op inventarisatie van Europese Commissie over obstakels regelgeving financiële markten**

De Europese Commissie heeft 288 reacties gekregen op haar 'call for evidence' betreffende inconsistenties in en onbedoelde gevolgen van de Europese financiële marktenregelgeving. De meeste reacties zijn beschrijvend en kwalitatief van aard. De Commissie heeft slechts in beperkte mate specifieke, kwantitatieve informatie van belanghebbenden gekregen. Dit schrijft de Europese Commissie in haar op 17 mei jl. gepubliceerde samenvatting van alle binnengekomen reacties, waaronder die van Eumedion. Veel respondenten klagen over inconsistente omzetting van Europese richtlijnen in nationale wetgeving of omzetting die verder gaat dan de tekst van de richtlijn. Ook worden 'nationale opties' in de richtlijnen geheld, omdat deze leiden tot inconsistenties binnen de Europese Unie. Verschillende respondenten noemen de accountantsverordening, de transparantierichtlijn, de richtlijn en de verordening betreffende kapitaalvereisten voor banken ('CRD IV/CRR') en de richtlijn inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen ('AIFMD') als voorbeelden. Veel belanghebbenden waarschuwen ook voor eigen regels door de nationale toezichhouders, bovenop de verplichtingen uit de Europese richtlijnen en verordeningen. Zij roepen de Europese Commissie op om "supervisory convergence" te bewerkstelligen. Een aantal respondenten rapporteert verder inconsistenties tussen de Europese jaarrekeningrichtlijn en de verplichte toepassing van IFRS door beursgenoteerde ondernemingen. Het zou dan onder meer gaan om verschillende vereisten ten aanzien van de rapportage over risicomanagement en over informatie met betrekking tot dochtervennootschappen. De Europese Commissie zal de reacties betrekken bij haar plannen ten aanzien van de totstandkoming van een Europese Kapitaalmarktunie.

Ondernemingsnieuws

- **AVA Shell vindt resolutie van Follow This over strategiewijziging brug te ver**

De AVA van Shell van 24 mei jl. heeft de resolutie van Follow This over een strategiewijziging van het olie- en gasbedrijf verworpen. De resolutie droeg het Shell-bestuur op om te stoppen met het zoeken naar nieuwe olie- en gasvelden en om van Shell een volledig duurzaam energiebedrijf te maken. Die transitie zou rond 2030 voltooid moeten zijn. Slechts 2,7% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal stemde vóór de resolutie van het collectief van Shell-aandeelhouders die het gas- en oliebedrijf sneller duurzaam wil maken, en 2,9% stemde blanco. Grote Nederlandse institutionele beleggers waren het met "de geest" en "het doel" van het initiatief van Follow This eens, maar vonden de resolutie te gedetailleerd, voorschrijvend en risicovol. Zij wezen er bovendien op dat zij niet over de strategie van een onderneming gaan; zij willen als aandeelhouders niet op de stoel van het bestuur plaatsnemen. Tegelijkertijd lieten verschillende institutionele beleggers het Shell-bestuur weten dat de onderneming nog tekort schiet in het bieden van voldoende inzicht in de weerbaarheid van Shell's verdienmodel voor veranderingen in het klimaatbeleid van landen als gevolg van de uitvoering van het klimaatakkoord van Parijs. Zij riepen Shell publiekelijk op om "gedetailleerd" te rapporteren over de klimaatrisico's en de strategie van Shell om bij te dragen aan de noodzakelijke energietransitie. De Shell CEO zegde de aandeelhouders toe in de toekomst hierover gedetailleerder te rapporteren.

- **Fugro-grotaandeelhouder Boskalis stemt tegen decharge bestuur en RvC**

Boskalis, houder van 28,6% van de (certificaten van) aandelen Fugro, heeft tegen de decharge van het Fugro-bestuur en de -RvC over boekjaar 2015 gestemd. De Fugro-belager stemde ook tegen de herbenoeming van president-commissaris Harrie Noy. Dit blijkt uit de op 4 mei jl. gepubliceerde stemuitslagen van de op 29 april jl. gehouden AVA van de bodemonderzoeker. Boskalis hekelde

tijdens de AVA de “naar binnen gerichte, defensieve houding” van Fugro. Het bestuur en de RvC van Fugro zouden niet bereid zijn tot een strategische samenwerking met Boskalis en zou daardoor kansen verspelen, aldus de baggeraar. De president-commissaris van Fugro repliceerde dat Boskalis geen enkele poging had ondernomen om de voordelen van een eventuele strategische samenwerking naar voren te brengen. Hij was daarom verrast en teleurgesteld door de tegenstem van Boskalis. In 2015 onthield Boskalis zich nog van stemming over de decharge van het Fugro-bestuur en de –RvC. De baggeraar stond overigens vrijwel alleen in zijn kritiek op de Fugro-ondernemingsleiding en op de president-commissaris. De desbetreffende voorstellen werden uiteindelijk met een ruime meerderheid van stemmen door de AVA aangenomen. Boskalis kreeg daarentegen wel steun in haar verzet tegen het voorstel om het Fugro-bestuur te machtigen tot 20% nieuwe aandelen uit te geven, zonder dat bestaande certificaathouders het voorkeursrecht hierop zouden kunnen uitoefenen. Deze voorstellen konden alleen met behulp van de stemmen van het Fugro-administratiekantoor door de AVA worden aangenomen.

- **Veel tegenstemmen tegen emissiemachtigingen en uitsluitingen van voorkeursrecht**

Naast Fugro hebben verschillende andere beursgenoteerde ondernemingen tijdens hun AVA's weerstand ondervonden bij de voorstellen om het bestuur te machtigen om de komende 18 maanden tot 20% nieuwe aandelen uit te geven en om daarbij het voorkeursrecht voor bestaande aandeelhouders te beperken of uit te sluiten. Bij de AVA's van DSM, Delta Lloyd, BinckBank, Ctac en IMCD stemde tussen de 20% en 35% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal tegen de desbetreffende resoluties. Bij AScX-onderneming AMG Advanced Metallurgical Group bedroeg de tegenstand zelfs rond de 40% van de uitgebrachte stemmen. Aandeelhouders maakten tijdens de verschillende AVA's vooral duidelijk moeite te hebben met de bevoegdheid voor het bestuur om nieuwe aandelen te emitteren zonder dat aandeelhouders überhaupt de

mogelijkheid hebben hun relatieve aandelenbelang op peil te houden.

- **Gerechtshof stelt Fugro in het gelijk in geschil met Boskalis over agendering beschermingsconstructie**

Fugro heeft op de eerstvolgende AVA de aanbeveling om één van haar beschermingsconstructies te beëindigen niet in stemming te brengen. De eis van grootcertificaathouder Boskalis hiertoe is op 31 mei door het Gerechtshof Den Haag afgewezen. Het Gerechtshof bekrachtigde hiermee het kort geding vonnis van de rechtbank Den Haag van 17 maart 2015. Het Hof is met de voorzieningenrechter van mening dat de door Boskalis – als stempunt – voorgestelde aanbeveling niet een onderwerp is ten aanzien waarvan de AVA de bevoegdheid heeft om een besluit te nemen. Een aanbeveling om de op Curaçao gevestigde (beschermings)stichting Continuïteit Fugro te ontmantelen zien beide rechters als onderdeel van de bestuursstrategie van de onderneming. De AVA heeft op dat terrein geen beslissingsbevoegdheid. Het Gerechtshof vindt, net als de voorzieningenrechter, dat het door Boskalis aangedragen agendapunt wel als bespreekpunt kan worden geagendeerd. Fugro heeft zich daartoe ook bereid verklaard. Vorig jaar heeft Boskalis het voorstel voor het agendapunt uiteindelijk helemaal ingetrokken. Het is nog niet bekend of Boskalis de continuïteit van de Curaçaose beschermingsstichting toch als bespreekpunt voor de komende AVA wil agenderen.

- **Brill houdt governancestructuur tegen het licht**

Koninklijke Brill gaat – mede in het licht van de lopende herziening van de Code Tabaksblad – haar huidige corporate governance structuur, “in zijn totale samenhang en praktische werking”, tegen het licht houden. Na de zomer zal een certificaathoudersvergadering bijeen worden geroepen om hierover van gedachten te wisselen. Dit heeft Leidse uitgeverij verklaard tijdens haar op 19 mei jl. gehouden AVA. Brill is momenteel één van de best beschermde beursgenoteerde ondernemingen van Nederland. De AScX-onderneming is wettelijk verplicht om het structuurregime toe te passen, zodat de

AVA geen invloed heeft op de samenstelling van het bestuur. Alleen de RvC is bevoegd tot benoeming en ontslag van de bestuurders. Daarnaast heeft Brill de aandelen gecertificeerd; het administratiekantoor kan ten tijde van een vijandige (overname)situatie besluiten om de certificaathouders geen stemvolmacht te verlenen. Verder heeft een stichting de mogelijkheid om beschermingspreferente aandelen te nemen in het geval van een vijandig bod op de (certificaten van) aandelen dan wel ongewenst aandeelhoudersactivisme. En tot slot heeft de gecombineerde vergadering van de RvC en het bestuur de bevoegdheid bindende voordrachten voor de benoeming van bestuurders en commissarissen voor te stellen, alsmede voor een statutenwijziging. Op de AVA bleek dat enkele grootcertificaathouders problemen hebben met deze stapeling van beschermingsconstructies. Een aantal van hen, vertegenwoordigende 39,1% van het aanwezige kapitaal (exclusief de stemmen van het administratiekantoor), stemde uit protest tegen de decharge van de RvC voor zijn taakuitoefening in boekjaar 2015. De voorgenomen benoeming van een nieuwe president-commissaris werd mede hierdoor uitgesteld. Uit het na de AVA van 19 mei gepubliceerde persbericht valt niet op te maken of Brill één of meerdere beschermingsconstructies wil afbreken en zo ja, welke. De onderneming schrijft alleen dat wanneer zou worden besloten juridische wijzigingen door te voeren er later in 2016 een BAVA zal worden bijeengeroepen. De VEB heeft zowel bij de onderneming als bij het administratiekantoor om opheldering gevraagd.

- **Philips Lighting en ForFarmers met beschermingsconstructies naar beurs; Sif Holding onbeschermd**

Philips Lighting en ForFarmers zijn in mei met een aantal beschermingsconstructies naar de Amsterdamse beurs gegaan. Philips Lighting kreeg op 27 mei jl. een notering en heeft een stichting opgericht die ten tijde van een vijandige (overname)situatie beschermingspreferente aandelen kan nemen tot 100% van de dan uitstaande aandelen. Bovendien heeft de RvC de mogelijkheid om bindende voordrachten te doen voor de benoeming van bestuurders

en commissarissen. ForFarmers, die op 24 mei haar intrede deed op het Damrak, is nog beter beschermd. De voerfabrikant heeft niet alleen een beschermingsstichting, maar ook een prioriteitsaandeel uitgegeven. Het prioriteitsaandeel wordt gehouden door Coöperatie FromFarmers. Deze coöperatie, met agrarische ondernemers als leden, is ook meerderheidsaandeelhouder (58%) van ForFarmers. Het prioriteitsaandeel geeft de coöperatie een stevige invloed op de samenstelling van de RvC (de twee bestuurders van de coöperatie hebben ook zitting in de RvC van ForFarmers). Bovendien biedt het prioriteitsaandeel een goedkeuringsrecht aan de coöperatie ten aanzien van belangrijke besluiten, zoals een statutenwijziging, of een belangrijke wijziging van identiteit of karakter van de onderneming, zoals een grote overname, fusie of splitsing. Tot slot doet de RvC van ForFarmers bindende voordrachten voor de benoeming van bestuurders en commissarissen, welke moeilijk doorbreekbaar zijn door de AVA. Sif Holding, die op 12 mei jl. naar de beurs ging, heeft in tegenstelling tot Philips Lighting en ForFarmers geen beschermingsconstructie opgetuigd. Wel zal de buizenbouwer vanaf 2018 wettelijk verplicht zijn het structuurregime toe te passen.

- **Veel aandeelhouders tegen onduidelijk bezoldigingsbeleid Flow Traders en Beter Bed**

Een substantieel aantal aandeelhouders heeft tegen de voorstellen tot wijziging van het bezoldigingsbeleid van Flow Traders en Beter Bed Holding gestemd vanwege een tekort aan duidelijkheid over de wijzigingsvoorstellen. Dit blijkt uit de stemuitslagen van de AVA's van de twee ondernemingen die op beide op 19 mei jl. plaatsvonden. Op de AVA van Flow Traders was ruim 21% van de uitgebrachte stemmen tegen het voorstel, mede omdat uit het voorstel nauwelijks kon worden afgeleid welke wijzigingen precies werden voorgesteld. Uit het voorstel tot wijziging van de optieregeling van Beter Bed was niet af te leiden welke ondernemingen in de referentiegroep voor het afmeten van de prestaties waren opgenomen, het aantal opties dat onvoorwaardelijk zou worden bij bepaalde prestaties en was er

onduidelijkheid over de mogelijkheid voor de RvC om tussentijds de uitoefenprijs van de opties naar beneden aan te passen. Ter AVA werd aanvullende relevante informatie verschaft, maar deze informatie kwam te laat voor de aandeelhouders die niet ter vergadering aanwezig konden zijn en hun steminstructie al ruim vóór de vergadering moesten afgeven. Uiteindelijk stemde 31,1% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal tegen het voorstel tot wijziging van de optieregeling.

- **AVA Core Laboratories wil benoemingstermijn commissaris niet naar 4 jaar verlengen**

De AVA van Core Laboratories is niet akkoord gegaan met het voorstel om de benoemingstermijn van de commissarissen te verlengen van maximaal drie naar maximaal vier jaar. De AVA van 19 mei jl. stemde met 57,4% van de uitgebrachte stemmen tegen het voorstel. Dit heeft de in Amsterdam en New York genoteerde Nederlandse dienstverlener aan de olie- en gasindustrie op 24 mei jl. bekend gemaakt. Core Laboratories wilde met het voorstel meer flexibiliteit creëren in de benoemingstermijnen van haar commissarissen, mede ook met het oog op een ordentelijke overdracht van bevoegdheden binnen de auditcommissie. De AVA liet de onderneming echter blijken vast te willen houden aan een driejaarlijkse herbenoeming van een commissaris, teneinde zijn of haar functioneren te kunnen beoordelen. Een vierjaarsperiode wordt hiervoor te lang geacht.

Overige interessante zaken

- **AFM trekt beleidsregel berekening aandelen bij financiële instrumenten, indices en mandjes in**

De AFM heeft de beleidsregel aangaande de methodiek voor het berekenen van aandelen waarop financiële instrumenten betrekking hebben en de meldingsplicht bij indices en mandjes ingetrokken. De op 25 mei jl. gepubliceerde intrekking is het gevolg van de implementatie van de nieuwe Europese Transparantierichtlijn. Als onderdeel hiervan is een zogenaemde Gedelegeerde Verordening in Nederland van kracht geworden. Deze Verordening regelt – kort gezegd – de methodiek voor het berekenen van stemmen in het geval

van (cash-settled) financiële instrumenten, indices en mandjes. Meldende partijen worden geacht voor het berekenen van aandelen aan te sluiten bij de methodiek van de Gedelegeerde Verordening. De eigen AFM-beleidsregel is daarmee overbodig geworden.

- **Britse 'Pre-Emption Group' handhaaft principe van plaatsing van max. 10% aandelen zonder voorkeursrecht**

Britse beursgenoteerde ondernemingen wordt geadviseerd om jaarlijks maximaal 10% nieuwe aandelen uit te geven waarvoor het voorkeursrecht van bestaande aandeelhouders kan worden beperkt of uitgesloten. Dit staat in het op 5 mei jl. gepubliceerde monitoring rapport van de Britse 'Pre-Emption Group' over de praktijken in 2015 ten aanzien van machtigingen om nieuwe aandelen uit te geven en de beperking of uitsluiting van het voorkeursrecht daarop. De 'Pre-Emption Group' bestaat uit vertegenwoordigers van Britse beursgenoteerde ondernemingen en Britse institutionele beleggers en publiceert sinds 1987 gezaghebbende richtlijnen voor dit soort resoluties op de AVA's van Britse beursgenoteerde ondernemingen. De groep adviseert de Britse beursgenoteerde ondernemingen om jaarlijks twee resoluties voor te bereiden en in stemming te brengen. De eerste resolutie zou betrekking moeten op het beperken of uitsluiten van het voorkeursrecht van maximaal 5% nieuwe aandelen die voor algemene doeleinden kunnen worden gebruikt. De tweede resolutie zou betrekking moeten hebben op een additionele 5% die alleen voor een acquisitie of een specifieke kapitaalinvestering kunnen worden gebruikt. Wanneer daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van deze tweede machtiging, dient een onderneming de specifieke omstandigheden te beschrijven, waarom die machtiging noodzakelijk is en of aandeelhouders hierover zijn geconsulteerd. In het eerstvolgende jaarverslag moet verslag worden gedaan van de eventuele kortingen die bepaalde aandeelhouders bij de plaatsing van de nieuwe aandelen hebben gekregen en voor welke doeleinden de opbrengsten van de aandelenuitgifte zijn aangewend. Britse ondernemingen worden geacht deze adviezen vanaf 1 augustus a.s. te gebruiken.

- **Britse institutionele beleggers willen meer informatie over selectieproces nieuwe bestuurders**

Britse beursgenoteerde ondernemingen moeten transparanter worden over de procedures voor het selecteren en nomineren van nieuwe bestuurders. De beleggers zijn echter terughoudend om zelf met suggesties te komen voor kandidaten. Dit blijkt uit het op 23 mei jl. door de Financial Reporting Council (FRC) gepubliceerde feedback statement over een recente consultatie over de procedure voor 'succession planning' door Britse beursgenoteerde ondernemingen. Uit het document blijkt o.a. dat institutionele beleggers ook graag meer informatie willen over de cultuur binnen de organisatie, op welke wijze zittende bestuurders worden geëvalueerd en hoe dit gelinkt is met 'succession planning'. De FRC zal de consultatieresultaten betrekken bij zijn project over 'ondernemingscultuur' en de herziening van de guidance over de effectiviteit van besturen.

- **Franse corporate governance code wordt op terrein van bestuurdersbeloningen aangescherpt**

Het is "dringend noodzakelijk" dat de AVA van elke Franse beursgenoteerde onderneming ten minste een adviserende stem kan uitbrengen over de individuele beloningen van de bestuurders van de desbetreffende onderneming. Wanneer de AVA de beloningspakketten afkeurt, moet het bestuur de redenen van afwijzing onderzoeken en publiek maken of het de beloningen herzielt dan wel wijzigingen in het beloningsbeleid gaat voorbereiden. Ook zal het bestuur in het daaropvolgende jaar aan de AVA moeten rapporteren welke acties het naar aanleiding van de stemuitslag heeft ondernomen. Dit staat in de op 23 mei jl. gepubliceerde voorstellen van de Franse werkgeversorganisaties MEDEF en AFEP tot aanpassing van de Franse corporate governance code. MEDEF en AFEP 'onderhouden' de Franse corporate governance code. Aanleiding voor de wijzigingsvoorstellen is de recente gang van zaken op de op 29 april jl. gehouden AVA van de Franse autofabrikant Renault. Voor de eerste keer in de geschiedenis van een Franse beursgenoteerde onderneming

verwierp de AVA een beloningspakket voor een bestuurder. 54% van het aanwezige of vertegenwoordigde aandelenkapitaal stemde tijdens de AVA van Renault tegen het beloningspakket van in totaal € 15 miljoen voor haar Chairman en CEO Carlos Ghosn. Direct na afloop van de AVA maakte het Renault-bestuur bekend geen aanleiding te zien tot wijziging van het beloningspakket voor de heer Ghosn over boekjaar 2015, maar wel voornemens is het beloningsbeleid te herzien. Het besluit van het Renault-bestuur leidde tot woedende reacties bij Franse politici. De voorzitter van de Franse werkgeversorganisatie MEDEF zei ook "geschokt" te zijn over het snelle bestuursbesluit en zich "ongemakkelijk" te voelen bij het terzijde leggen van het advies van de aandeelhouders. Of de MEDEF-AFEP-voorstellen tot wijziging van de Franse corporate governance code ver genoeg gaan is zeer de vraag. De Franse premier Manuel Valls stelde dat zelfregulering door beursgenoteerde ondernemingen niet heeft gewerkt "dus nu moeten we regels stellen". De Franse regering is voornemens om een bindende AVA-stem ten aanzien van het beloningsbeleid voor het bestuur te introduceren. Belanghebbenden kunnen nog tot 8 juli a.s. reageren op de voorstellen tot aanpassing van de Franse corporate governance code.